

Doftöverkänslighet

Vad är överkänslighet?

Olle Löwhagen, professor Sahlgrenska Akademin,
Göteborgs universitet

Vad kännetecknar doftöverkänslighet?

Steven Nordin, professor Institutionen för psykologi,
Umeå universitet

Sjuk av lukter:

Linus Andersson, fil doktor Institutionen för psykologi,
Umeå Universitet

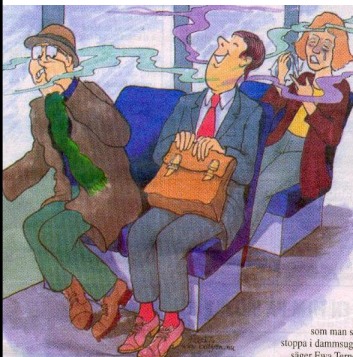
Nätverk för ett bättre liv

Solveig Enberg, folkhögskolelärare, Åsa folkhögskola

Överkänslighet i luftvägar Vanligast utlösande faktorer

- Allergen
- Fysisk ansträngning
- Kylig luft
- Kemiska ämnen (irritanter)
- **Dofter/lukter**
- Psyk. faktorer/stress
- mm

Doftöverkänslighet

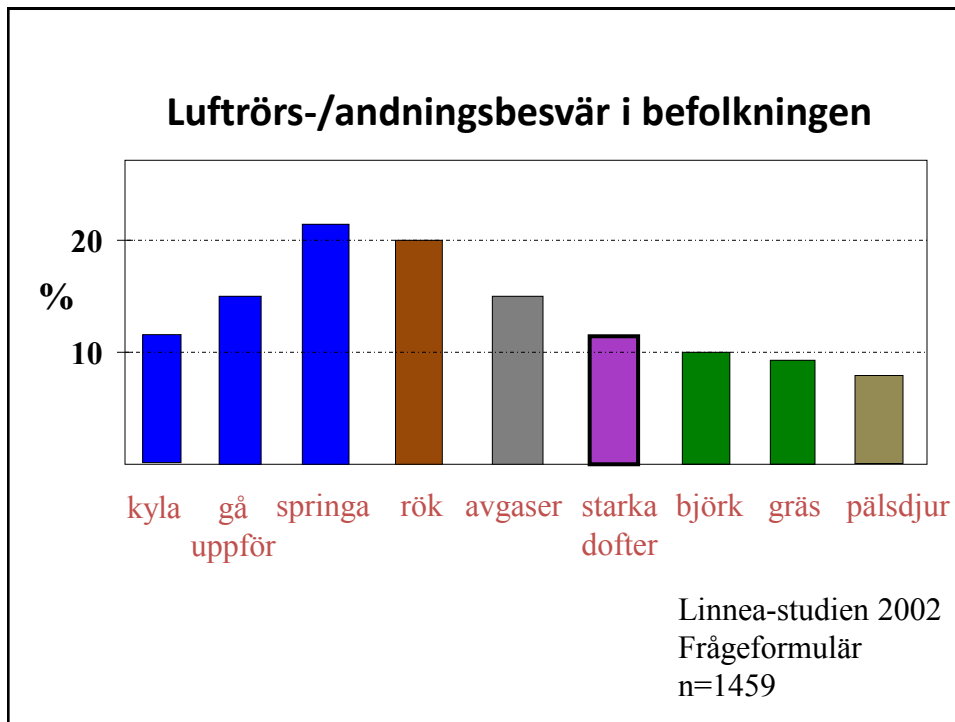
CNS (huvudvärk, trötthet, yrsel, illamående, koncentrationssvårighet mm)

Ögon (torrhet, irritation)

Näsa (irritation, snuva, nästäppa)

Hals (irritation, heshet)

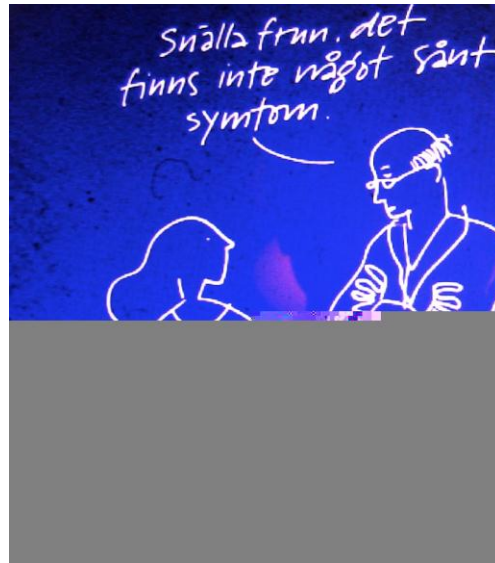
Luftrör (hosta, andningsbesvär)

Doftöverkänslighet i internationell litteratur

- I internationella riktlinjer för astma (ex GINA 2010) finns doftöverkänslighet inte nämnt

"Obefintlig" sjukdom

Norsk patient

- Fått diagnosen: Asthma, hypersensitivitet och MCS (Multiple chemical sensitivity)
- Ordinerad astmamediciner utan effekt flera år
- Googlade på "doftöverkänslighet"
- Fann bl a "sensorisk hyperreaktivitet", "Lotorp" svenska läkare, bl a Löwhagen

Svensk patient

- Astmaliknande besvär sedan tre år
- Doftöverkänslig, andningsbesvär vid fysisk ansträngning
- Sökt VC, diagnos astma, ordinerad astmamedicin utan säker effekt
- Tre år utan diagnos...
- - för ett tillstånd som varit känt i 25-30 år...

Doftöverkänslighet

Vad är överkänslighet?

Olle Löwhagen

Vad kännetecknar doftöverkänslighet?

Steven Nordin,

Sjuk av lukter:

Linus Andersson

Nätverk för ett bättre liv

Solveig Enberg

Doftöverkänslighet

Vad är överkänslighet?

Olle Löwhagen

Vad kännetecknar doftöverkänslighet?

Steven Nordin,

Sjuk av lukter:

Linus Andersson

Nätverk för ett bättre liv

Solveig Enberg

Doftöverkänslighet

Astma, fyra hörnpelare

Inflammation

Kramp i luftrören

Hyperreaktivitet

Symtom

Astma, fyra hörnpelare

Inflammation

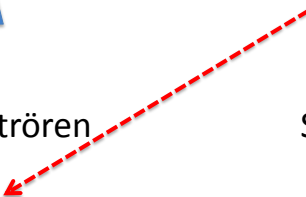
Hyperreaktivitet

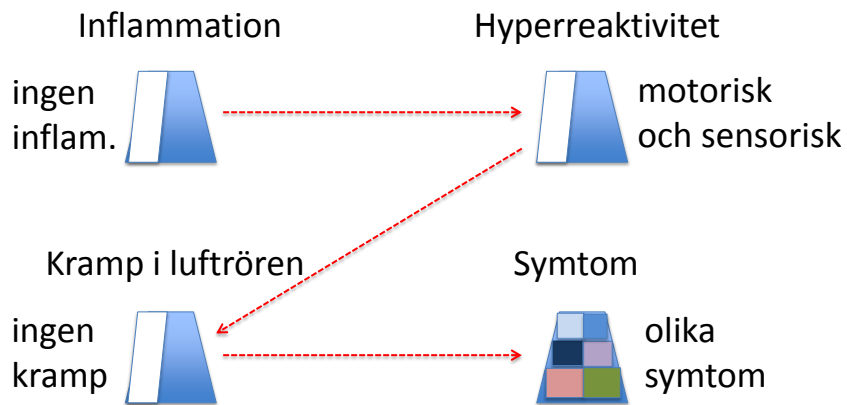
Kramp i luftrören

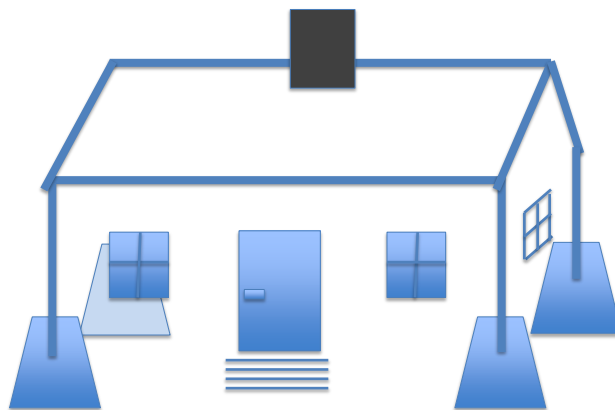
Symtom

Astma, fyra hörnpelare

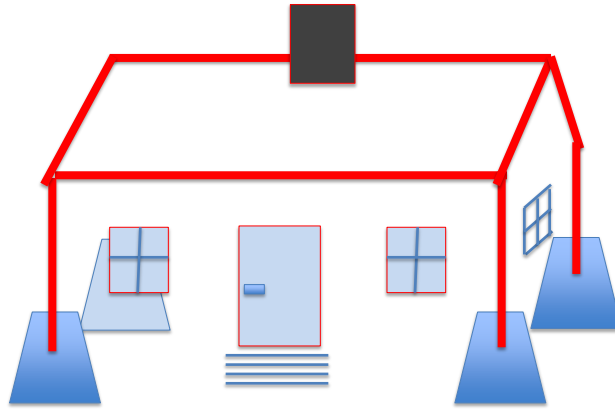

Astma, fyra hörnpelare

Astma, fyra hörnpelare

Astmaliknande (asthma-like)

Sensorisk hyperreaktivitet

- **Sensory hyperreactivity** - a possible mechanism underlying cough and asthma-like symptoms.
- Millqvist E, Bende M, Löwhagen O. Allergy 1998; 53: 1208-1212.

